

MEHI

MAGYAR
ENERGIAHATÉKONYSÁGI
INTÉZET

Energiahatékonysági lehetőségek a lakossági szektorban

Pálffy Anikó

Magyar Energiahatékonysági Intézet

2022.11.28., ZKK EKR workshop

A Magyar Energiahatékonysági Intézet egy 2011 óta működő független, nonprofit szakmai és érdekképviselői szervezet

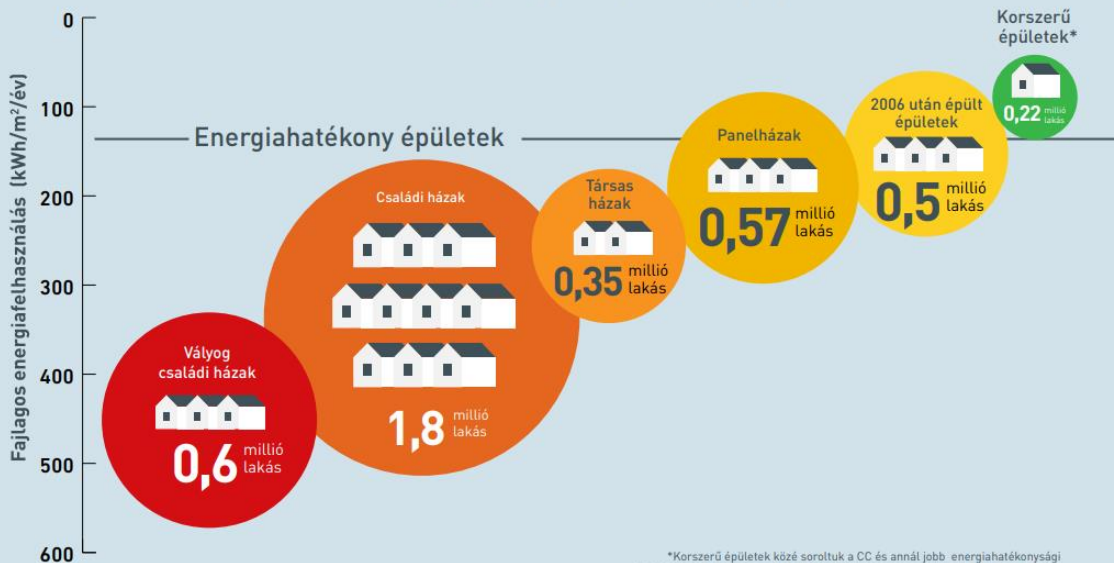
Fókuszában az energiahatékonyság, az épületenergetikai felújítások:

- érdekképviselő, közel 30 energiahatékonysági partner vállalat
- szakpolitikai javaslatok, tanácsadás
- RenoHub projekt (H2020), ez első magyar OSS
- piaci hangulatjelentések, lakossági felmérések
- nemzetközi és hazai kutatások

<https://mehi.hu/>

A hazai épületállomány korszerűtlen

A HAZAI LAKÓÉPÜLETEK MEGOSZLÁSA ÉPÜLETENERGETIKAI SZEMPONTBÓL

*Korszerű épületek közé soroltuk a CC és annál jobb energiahatékonysági besorolású épületeket a 2016-2021 között készült energiatanúsítványok alapján.

Adatok: a MEHI becslése a HKÉF (KSH 2018), a HTFS (ITM 2020) és az entan.e-epites.hu adatbázisa alapján.

- Legnagyobb energiafogyasztó (33%) és CO₂-kibocsátó szektor (közel 40%)
- Az energiahatékony épületek aránya az unióban a legalacsonyabbak között van
- A háztartások fajlagos energiafogyasztása a legmagasabbak között
- Felújítási ráta évi 0,4-1,2%, mélyfelújítások aránya 0,2% körüli
- A háztartások ¾-e nem rendelkezik megtakarítással
- ¾-e földgázt (is) használ fűtésre, ennek 80%-a import

Az energetikai korszerűsítésekben rejlő energia-megtakarítási és kibocsátás-csökkentési potenciál kihasználatlan

Miért van szükség a lakóépületek energetikai korszerűsítésére?

- A lakóépületek fűtési energiaigénye egy háztartás éves energiaigényének 71%-a. Ez költséghatékonyan csökkenthető mintegy 40-50-60%-kal, mélyfelújítások révén.
- A lakóépületek energiahatékonysági korszerűsítései nélkül a 2030-as energiahatékonysági és kibocsátás-csökkentési célok nem teljesíthetők
- Épületeink nemcsak a legnagyobb energiafogyasztók: fűtésből származó szálló por, korai halálozás, életminőség...

Évi 100-130 ezer épület mélyfelújítására lenne szükség az épületállomány dekarbonizációjához

ÁLLAMI FORRÁS

- Otthonfelújítási támogatás
- „Falusi” CSOK
- Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer (kvótabevételek), Otthon Melege Program
- **Operatív Programok**
- **Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (HET: Lakossági napelemes pályázat)**

PIACI ESZKÖZ

- Kamattámogatott hitel társasházaknak a közös helyiségek felújítására
- Lakásfelújítási hitel
- LTP
- MNB Zöld Otthon Program (energiahatékony ingatlan építése, vásárlása)

Energiahatékonysági Kötelezettségi Rendszer

Mit várhatunk az EKR-től? Külföldi tapasztalatok

- Egyéb előírás híján a piaci logika: gyors megtérülésű, fajlagosan olcsóbb, egyszerű (nagyságrendi) elszámolású projektek dominálnak
- **Lakossági intézkedések, épületenergetikai beruházások ösztönzése kiegészítő támogatással (VNT vagy kedvező kamatú hitel, más szakpolitikai intézkedéssel kombináltan), pl. Ír lakossági intézkedések 60%-nál kiegészítő támogatás is**
- Külön előírás a lakossági projektek min. arányára és/vagy szorzó a megtakarítás elszámolásánál:
 - Ausztria: 40%-os előírás a lakosságnál, energia-szegény eknél 1,5-es szorzó a megtakarításra
 - Írország: 20% lakossági előírás, 5% energiaszegény háztartások
 - Franciaország: alacsony jövedelmű háztartásoknál 2x WhC szorzó
 - UK: csak energiaszegényeket céloz, összetett intézkedésekre szorzó a CO2 számításához

- Ausztria – katalógus alapján „sok kicsi”:
 - A 2014-20 között bejelentett intézkedések 78 %-át általános, egységesített módszerekkel (katalógus) értékelték
 - Az egyénileg bejelentett energiahatékonysági intézkedések 22%-a átlagosan lényegesen nagyobb megtakarítást mutat, az összes megtakarítás 68%-át érte el
- Energia megtakarítások jelentése katalógus alapján – nincs hitelesítőhöz kötve, egyedi: minőségbiztosítási rendszer több helyen előírás (Dk, I)
- A lakossági épület felújításokat több országban nem is kötelezettségi rendszeren keresztül finanszírozzák (pl. Olasz Ecobonus, Superbonus jöv.adókedvezmény, felújítási alap)

2021. évi megtakarítási előírások teljesítési határidejét a vészhelyzet miatt 2022 végéig meghosszabbították, első MEKH adatok 2023. I. n.é.

A kötelezettek visszajelzései, szabályozási szempontok, és nemzetközi jó gyakorlatok alapján javaslatokat fogalmaztunk meg az EKR továbbfejlesztésére, eredményességének növelésére, **a lakossági megtakarítások kiaknázására**

Két lényeges különbség a jól működő példákhoz képest:

EKR finanszírozása és addic+lényegesség kikényszerítése

- Első évi teljesítés egyértelműen a vállalati/ipari szektorból, előzetes MEKH adatok szerint az első év túlteljesítve
- Jelen formájában az EKR a **vállalati szektor energiahatékonysági** beruházásaiból származó megtakarításokat ösztönzi: a gyorsan megvalósítható, fajlagosan a leggazdaságosabb ipari energiahatékonysági projektek valósulnak meg, gyakran a kötelezettek saját projektjei
- A beruházások magasabb fajlagos költsége miatt **lakossági épület-felújításból** és középület-felújításból az első évben nem származott megtakarítás

Auditori üzleti modellbe jelenleg csak a nagy projektek férnek bele

- Auditorok adatai alapján
 - átlagos EKR projekt 1400 GJ/projekt
 - „lélektani határ” 200 GJ/projekt
- Társasház felújítás : 10-15 GJ/lakás, lakásos panel
- Családi ház felújítás:

20-50-100 GJ/év megtakarítás

200

Külső határoló felületek hőtechnikai korszerűsítése, nyílászáró cserével együtt

100 m²-es családi ház külső határoló szerkezeteinek és padlásfödémének szigetelése (fal: 20 cm, zárófödém: 25 cm) és 8 db 1,5×1,5 méretű, régi fa ablakának cseréje új PVC nyílászáróra. Kiindulási állapot: határoló szerkezetek szigetetlenek, hőhidak, régi fa nyílászárók

100-120

- EKR: egyszerű projektek és gyors megtérülés: pl. világítás projektek, (tömeges LED csere program elindult), háztartási gépcsere
- Társasházak felújítása egyelőre szórványos, generál lebonyolító által jól előkészített projektek, nemcsak finansz akadályok
- Családi házak: az energiamegtakarítási potenciál kiaknázatlan, pedig a 90' előtti családi házak a leginkább érintettek a rezsiköltségek növekedésében aggregálás? (máshol pl. lakásszövetkezetek)

Kétséges, hogy az EKR önmagában elegendő a lakossági épület-felújítások felfuttatásához

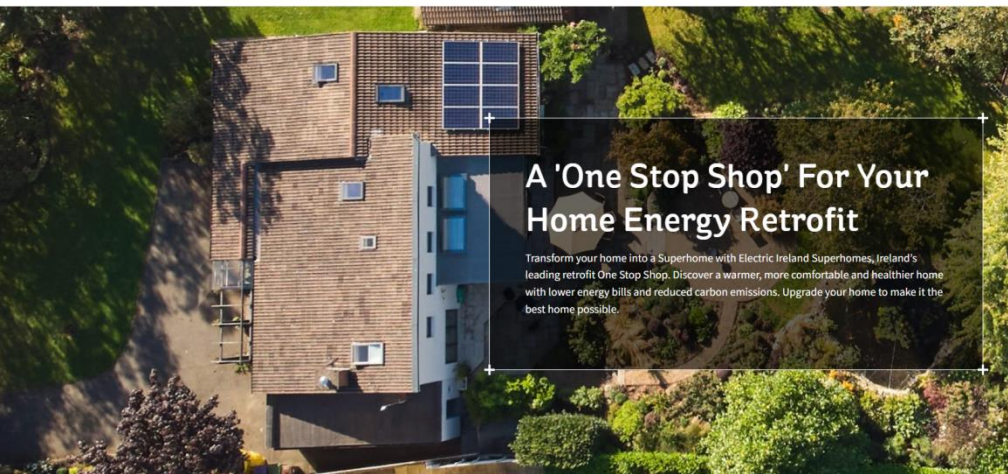
- Célszám a kötelezettségen belül (legalább 20% lakossági részarány); és
- Bónusz lakossági energiamegtakarítás elszámolásához (1,5 - 2 szeres)
- Egyszerűsített elszámolási módszer (fontos a megtakarítás pontos megállapítása, de ne kelljen külön szakember a hitelesítéshez: katalógus);
- Az elszámolhatóság feltételeként legyen a lakóépület-felújításokhoz elérendő energiahatékonysági minimumszint (pl. a felújított ingatlan érje el a „D” energetikai osztályt vagy a költségoptimalizált követelményszintet);
- Tanácsadás, szemléletformálás, tájékoztatás fogyasztói oldalon (iskolák, önkorm, társasházak) – fogyasztói szokások változtatása+műszaki beavatkozás/beruházás

- Nagyszabású, több éves felújítási program indítása, évi 100-130 ezer épület felújításával
- Hőszigetelés, mélyfelújítások ösztönzése, nagyobb energiamegtakarítás, nagyobb támogatási részarány (és/vagy kedvezőbb hitel);
- Finanszírozási költségek csökkentésére: kamatmentes felújítási hitel, VNT-vel kiegészítve
- Pénzügyi támogatás az épületek mélyfelújításához, hőszigeteléséhez elsőként
 - a kiszolgáltatott háztartásoknak nagy arányú vissza nem térítendő támogatás (VNT)
 - közepes/átlagos jövedelműeknek 30-40%-os VNT, visszatérülő felújítási alappal/hittel kombinálva

Cél a felújítások széleskörű akadályainak csökkentése és a mélyfelújítások elősegítése

- A finanszírozást ki kell egészíteni technikai segítségnyújtással (egyablakos tanácsadói rendszer)
- valamint a felújítással kapcsolatos szakember képzés és tanúsítás megerősítésével
- Uniós és állami források újraszabása (OP-k, HÉT, kvótabevételek)
- Ellenőrzött kivitelezők jegyzéke a szakszerű kivitelezés érdekében (képzés, továbbképzés)
- Komplex programok az energiaszegénység csökkentésére:
 - EKR egy részét az új EED az enszegek arányának megfelelő mértékben tőlük származó megtakarítással kell fedezni. EKR-en belüli előírás/kedvezőbb elszámolhatóság önmagában nem elegendő, külföldön sem
 - Végrehajtás és tervezés helyi szervezetek bevonásával, elérés és célzottság érdekében
 - Fokozott technikai segítségnyújtással párosítva

OSS –a sokrétű felújítási akadályok költséghatékony csökkentésére

Európában 60 feletti OSS, tagállamok kétharmadában van legalább egy aktív egyablakos ügyintézési pont

Hollandiában sikerült lerövidíteni és hatékonyá tenni az ügyfélkapcsolatokat és az egész felújítás folyamatát a tanácsadástól kezdve a kivitelezésig

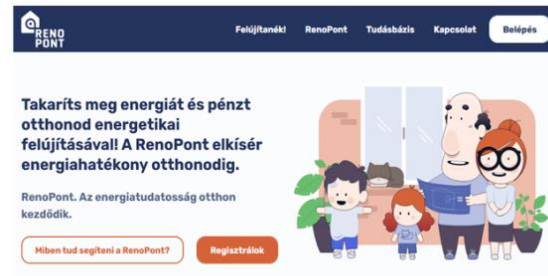
„felújítási készterméket”

Az első magyar egyablakos felújítási tanácsadó rendszer

- ✓ A szükséges **műszaki, pénzügyi és jogi** információkat és szolgáltatásokat **egy helyen** kínálja ügyfeleinek
- ✓ **Végig kíséri** az ügyfelet a felújítási folyamaton
- ✓ Segíti a hazai energetikai **mélyfelújítások** mennyiségének és minőségének növelését

RenoPont weboldal (renopont.hu)

Indulás: 2021. november 17.

RenoPont tanácsadó irodák

Budapest (Főváros, Józsefváros, Óbuda),
Nagykanizsa, Sopronkövesd

Köszönöm!

Pálffy Anikó

palfy@mehi.hu, www.mehi.hu

<https://mehi.hu/tanulmanyok/ekr-első-ev-tanulmany/>

